

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/210/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315207840
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6315207840.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú W. Q., nar. XX.XX.XXXX, zverenú do osobnej starostlivosti H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., S. XX/XX, v zastúpení JUDr. Radkou Rešutíkovou, advokátkou Advokátska kancelária Banská Bystrica, Spojová 2 cez Centrum právnej pomoci, dcéru N. Q., rodenej U., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., S. XX/XX, t.č. T. F. XX, v zastúpení JUDr. Ivetou Horváthovou, advokátkou Advokátska kancelária Brezno, Boženy Němcovej 1 a otca neuvedeného, o návrhu navrhovateľky - matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, za účasti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ako kolízneho opatrovníka v konaní zastupujúceho maloletú, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Brezno vydaný v konaní č. k. 2P/128/2014-22 zo dňa 12.09.2014 v spojitosti s opravným uznesením č. k. 2P/128/2014-32 zo dňa 11.12.2014 tak, že sa výrok rozsudku v plnom rozsahu r u š í.

II. H. Q., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý maloletú W. Q., nar. XX.XX.XXXX vydať jej matke do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Maloletá W. Q., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

IV. Nad výchovou maloletej W. Q., nar. XX.XX.XXXX súd určuje dohľad, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a obce v priebehu 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia tak, že súd bude od nich žiadať správy o maloletej vždy ku koncu párneho kalendárneho mesiaca.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Trovy štátu vo výške 1.049,12 Eur za vypracované znalecké posudky je p o v i n n ý nahradiť H. Q., nar. XX.XX.XXXX do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet tunajšieho súdu.

odôvodnenie:

1. Dňa XX.XX.XXXX N. U. uzatvorila manželstvo s H. Q., dohodli sa, že po sobáši ich spoločným priezviskom a priezviskom ich spoločných detí bude priezvisko Q./Q.. V priebehu trvania manželstva dňa XX.XX.XXXX sa narodila maloletá W.. V zmysle domnienky otcovstva uvedenej v § 85 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) za otca maloletej bol považovaný manžel jej matky, to je H. Q..

Počas tohto konania matka maloletej dňa 21.01.2016 doručila tunajšiemu súdu návrh na zapretie otcovstva k maloletej, konanie sa viedlo pod značkou 2C/13/2016.

V tejto veci bolo vytýčené pojednávanie na deň 16.09.2016. Na tomto pojednávaní H. Q. súdu uviedol : "Ja som si na 100% istý, že nie som biologickým otcom maloletej. V čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa som s navrhovateľkou (matkou maloletej) intímny pomer neudržiaval." Tunajší súd rozsudkom č. k. 2C/13/2016-66 zo dňa 16.09.2016 určil, že H. Q., nar. XX.XX.XXXX nie je otcom maloletej W. Q., nar. XX.XX.XXXX z matky N. Q., rodenej U., nar. XX.XX.XXXX. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 26.09.2016.

Vzhľadom na uvedené v odôvodnení rozhodnutia pri skutočnostiach zistených do 26.09.2016 súd všade kde sa predtým v konaní uvádzal pojem otec ponecháva toto označenie, pri skutočnostiach zistených po 26.09.2016 súd namiesto neho uvádza meno a priezvisko - H. Q. resp. ho označuje ako manželka navrhovateľky.

2. Zo spisov vedených tunajším súdom pod zn. 1Nt/3/2011, 1Nt/11/2012 a 1Nt/22/2013 bolo zistené, že matka maloletej trpí diagnózou F 20.0 Paranoidná schizofrénia. V psychiatrickej starostlivosti pre schizofréniu je od júla 2005, niekoľkokrát bola hospitalizovaná a to v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, ako aj v iných zariadeniach, na Psychiatrickom oddelení Banská Bystrica od 20.01.2012 do 27.01.2012 a od 13.03.2014 opäť v Psychiatrickej nemocnici v Hronovciach. Uznesením Okresného súdu Brezno zn. 1Nt/3/2011-64 zo dňa 04.04.2011, právoplatným 04.04.2011 jej bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Naposledy jej bolo určené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, preto sa od marca 2014 nachádzala v Psychiatrickej nemocnici v Hronovciach. Dňa XX.XX.XXXX sa jej narodila dcéra W.. Po návrate z psychiatrického liečenia 19.06.2014 matka maloletej odmietla potrebné lieky, znova začala požívať alkoholické nápoje, v dôsledku čoho sa jej menila nálada od apatickej po agresívnu. Nožom sa vyhrážala otcovi maloletej, ten zavolať policajnú hliadku, nakoľko sa bál o svoj život a život maloletej dcéry. Vzhľadom na tieto skutočnosti na návrh otca maloletej Okresný súd Brezno uznesením č. k. 8P/122/2014-6 zo dňa 03.07.2014 nariadil predbežné (teraz neodkladné) opatrenie, na základe ktorého maloletá bola odovzdaná do starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na maloletú výživným v minimálnej výške.

Okresný súd Brezno rozsudkom č. k. 2P/128/2014-22 zo dňa 12.09.2014 schválil dohodu rodičov, na základe ktorej vo veci samej maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na maloletú výživným v minimálnej výške, styk matky s maloletou súd neupravil, tento styk bol ponechaný na dohodu rodičov.

3. Dňa 09.10.2015 matka maloletej doručila súdu návrh, ktorým sa domáha zverenia maloletej do spoločnej starostlivosti oboch rodičov.

4. Dňa 27.10.2015 otec maloletej doručil k návrhu matky písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s jej návrhom nesúhlasí. Dodal, že od narodenia poskytuje maloletej starostlivosť skoro výlučne on, zabezpečuje všetky jej potreby. Matka maloletej v čase keď sa zdržiava v spoločnej domácnosti tak sa maloletej nevenuje, neprejavuje skutočný materinský záujem. Matka maloletej je nespoľahlivá, priebežne odchádzala z domu aj na viac dní, požívala alkoholické nápoje a užívala drogy. Vždy keď mala potrebu požiť alkohol alebo drogy vyvolala hádky, aby mala dôvod opustiť spoločnú domácnosť. I napriek svojmu veku on riadne zabezpečuje starostlivosť o maloletú, pri tejto starostlivosti mu vypomáha aj bývalá manželka a brat. K maloletej má silný citový vzťah a má záujem na tom, aby bola vychovávaná v bezpečí, ktoré jej matka nevie dať.

5. Na pojednávaní dňa 12.11.2015 matka maloletej trvala na svojom návrhu, otec maloletej trval na svojom vyjadrení. Na tomto pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že situáciu v rodine maloletej pravidelne monitoruje tak Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno ako aj Občianske združenie Familiam. Na strane otca maloletej neboli zistené žiadne pochybenia.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súd zistil, že otec s maloletou býva v 1-izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve otca maloletej. Byt pozostáva z kuchyne a obývacej miestnosti. Domácnosť otca sa v čase šetrenia nachádzala v poriadku a v čistote. Maloletá W. má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky na bývanie, vybavenie domácnosti zodpovedá jej potrebám, má tam zabezpečený priestor pre pokojný spánok aj hru.

7. Matka maloletej je od decembra 2015 prihlásená na trvalý pobyt u druhu R. U., nar. XX.XX.XXXX na adrese T. F. XX. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica súd zistil, že rodina druhu matky maloletej žije v dvojposchodovom rodinnom dome. Na prízemí rodinného domu sa

nachádza kotolňa, pracovňa, kuchyňa, izba, špajza a garáž. V tejto časti býva Y.E., nar. XX.XX.XXXX, syn R. U., tento plánuje uvedené miestnosti rekonštruovať. Na 1. Poschodí sa nachádza chodba, kúpeľňa s toaletou, spálňa, detská izba, obývačka a veľká kuchyňa. V tejto časti domu žije matka maloletej so svojim druhom, jeho dcérou H. U., nar. XX.XX.XXXX a jej dvoma maloletými deťmi M. V., nar. XX.XX.XXXX a U. V., nar. XX.XX.XXXX. Druhé poschodie rodinného domu je v rekonštrukcii, ktorú robí H. U. pre seba a svoje maloleté deti. Priestory domu sú bežne zariadené a udržiavané.

8. Matka maloletej je od r. 2010 na plnom invalidnom dôchodku, mesačne poberá invalidný dôchodok vo výške 263,- Eur. Ambulantne sa lieči u MUDr. Zelmana v Brezne. Otec maloletej je na starobnom dôchodku.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj k tomu, že rozhodnutie o novej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, súd uznesením, č.k. 8P/210/2015 - 44, zo dňa 14.03.2016, ustanovil do konania PhDr. Štefániu Stanislavovú, znalca z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí, klinickej psychológie dospelých a poradenskej psychológie.

10. PhDr. Štefánia Stanislavová podaním zo dňa 16.05.2016, doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.05.2016, oznámila súdu, že predmetný spis prevzala 18.04.2016. Účastníkov konania v dostatočnom predstihu písomne, doporučenými listami pozvala na súdnoznalecké psychologické vyšetrenie na deň 06.05.2016. Otec maloletej jej 29.04.2016 telefonoval, že on na vyšetrenie nepríde, lebo dcéra má v tento deň narodeniny. Znalec tento dôvod akceptoval a požiadal otca, aby povedal termín, ktorý bude vyhovovať jemu. Na čo otec hneď reagoval odmietavo, že on nemá čas chodiť na vyšetrenia. Bol mu ponúknutý termín o týždeň neskôr 13.05.2016 alebo 14.05.2016, avšak otec so žiadnym termínom nesúhlasil, sám nenavrhol žiadny s odôvodnením, že on nebude chodiť po žiadnych psychologoch, to nech chodí matka maloletej, ona chodí po psychiatriách, ona utekala z domu od maloletej, pila, drogovala; či ho znalec chce dostať na psychiatriu. Ďalej otec znalcovi uviedol, že on sa o dieťa dobre stará, je pod kontrolou sociálky. Zúčastniť sa vyšetrenia odmietal aj po vysvetlení, že je to rozhodnutie súdu, o ktorom súd rozhodol na poslednom pojednávaní, že sa mohol k znaleckému vyšetreniu vyjadriť na tomto pojednávaní. Otec na toto nereagoval, opakoval ním vyššie uvedené argumenty.

11. Znalec ďalej vo svojom podaní uviedol, že matka na termín 06.05.2016 prišla a bola aj psychologicky vyšetrená. Prisľúbila, že keď bude dohodnutý termín s otcom, príde aj na tento termín. Podľa názoru znalca, pre objektívne rozhodnutie o novej úprave rodičovských práv a povinností k maloletej je potrebné posúdenie psychického stavu rodičov aj znalcom - konzultantom z odboru psychiatria. Keďže v anamnéze matky je drogová závislosť a otec maloletej v telefonickom rozhovore so znalcom kládol dôraz na tento údaj (najmä preto spochybňoval kompetencie matky starať sa o dieťa), a aj preto, že k otázke závislostí sa vyjadruje znalec z odboru psychiatria, požiadala PhDr. Štefánia Stanislavová, aby súd ustanovil do konania znalca psychiatra.

Uznesením č.k.8P/210/2015-64 zo dňa 25.05.2016 tunajší súd ustanovil do konania aj znalca z odboru zdravotníctva, z odvetvia psychiatrie, a to MUDr. Zuzanu Kašparovú.

12. Dňa 06.07.2016 prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica PhDr. Štefánia Stanislavová, znalkyňa z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí, klinickej psychológie dospelých a poradenskej psychológie doručila znalecký posudok č. XX/XXXX a dňa 11.10.2016 prostredníctvom okresného súdu Banská Bystrica doručila znalecký posudok č. XX/XXXX MUDr. Zuzana Kašparová, znalkyňa z odboru zdravotníctva a farmácie, z odvetvia psychiatrie.

13. Z vykonaného dokazovania ako aj zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného PhDr. Štefániou Stanislavovou, znalkyňou z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí, klinickej psychológie dospelých a poradenskej psychológie a zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného MUDr. Zuzanou Kašparovou, znalkyňou z odboru zdravotníctva a farmácie, z odvetvia psychiatrie zistil tento skutkový stav :

Vzťah medzi účastníkmi vznikol v roku 2001, kedy navrhovateľka mala 19 rokov a jej manžel 52 rokov. V tom čase navrhovateľka pravidelne niekoľko rokov fajčila marihuanu, po zoznámení sa s manželom prešla na pervitín. V tom čase sa manžel navrhovateľky zaoberal predajom drog, za čo bol vo výkone trestu odňatia slobody. Najprv jej tajne sypal pervitín do kávy, čudovala sa prečo jej je s ním tak dobre,

ale nenapadlo ju to. Neskôr jej pervitín otvorene ponúkol a ona súhlasila, v priebehu spoločného života si ho dávali spolu. Po svadbe manžel začal navrhovateľku obmedzovať - presadzovať si svoje, nemohla mať kamarátky, všade s ňou chodil, aj k doktorovi. On trávil voľný čas svojimi záujmami. Po smrti otca navrhovateľky v roku 2012 ju začal jej manžel ponižovať, biť, nadával jej a vyhadzoval z bytu. Keď bola hospitalizovaná zakázal návštevy iných ľudí, mohol chodiť iba on. Keď zistila, že je tehotná prestala brať pervitín. Od pôrodu kedy jej drogu nasypal manžel ona abstínuje. Manžel jej bránil starať sa o maloletú dcéru. Aj pred maloletou jej hrubo nadával, osočoval a ponižoval ju. Keď bola hospitalizovaná na psychiatrii v Banskej Bystrici bola vyšetrená aj psychologicky a výsledky vyšetrenia svedčili aj na dôsledky týrania. Ona si tieto veci neuvedomovala, trpela a chcela aby to prestalo, ale manžel ju držal dcérou, nechcela o ňu prísť. V čase keď ležala na uzatvorenom oddelení v Banskej Bystrici prišiel za ňou manžel a doniesol jej kávu z automatu, do ktorej nasypal drogu. Keď ju vypila ľahko ju prehovoril na to, aby podpísala zmluvy o predaji jej domu v Hronci. Ráno sa na oddelení čudovali keď zistili v jej moči drogu. Za peniaze za jej dom manžel kúpil byt, ktorý napísal na seba. Tak zostala bez prostriedkov, bez domu, odkázaná na neho. Snaží sa ju úplne vylúčiť zo starostlivosti o maloletú tým, že ju obviňuje, že droguje a pije, čo nie je pravda. Je treťou ženou svojho manžela, pripravil ju o majetok, dopomohol jej k závislosti a teraz jej chce vziať dcéru. Myslí si, že aj pred pracovníkmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ako aj pred Občianskym združením Familiam, ktoré sledujú ako sa manžel stará o maloletú W. hovorí pred nimi nepravdy. Pracovníci Občianskeho združenia ju ani raz neoslovili, nepýtali sa jej na jej názor na spolužitie s manželom, nepozvali ju na rozhovor. Aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vychádza len z údajov, ktoré im podáva jej manžel.

Rokmi závislosti, vplyvom psychického ochorenia, ekonomickým obmedzovaním a stále horším správaním sa navrhovateľka stávala od svojho manžela závislejšou, citovo a sociálne plochšou, pasívne prispôsobivou.

Komunikácia medzi účastníkmi pred znalkyňou z odboru psychológie bola kontraproduktívna. Manžel k navrhovateľke pristupoval dehonestujúco, takmer ako k veci, ktorá koná len zlé veci. K slovu ju nepripustil, ak mala snahu niečo vysvetliť, povedať svoj názor, argumentovať bola hneď manželom zastavená argumentáciou spočívajúcou vymenovaním jej mravných pokleskov, jej nezaujmom o dieťa, závislosťou na drogách a podobne. Postoj manžela k navrhovateľke sa prejavil už pri vstupe do miestnosti, kde sa vykonávalo znalecké dokazovanie, nakoľko na pozdrav navrhovateľky neodpovedal, sadol si na stoličku s maloletou chrbtom navrhovateľke a tak bránil v priamom kontakte navrhovateľky s maloletou W. a nereagoval na jej prosbu, aby sa otočil tak, aby mohla mať navrhovateľka kontakt s W.. Podľa znalkyne psychologičky osobnosti oboch účastníkov sú nezrelé, poznačené dôsledkami dlhoročného nevhodného spôsobu života, u manžela navrhovateľky viac. U manžela navrhovateľky sú už prítomné aj zmeny súvisiace s vekom (organické zmeny CNS), čo negatívne povahové črty zvýrazní (nekritičnosť, egocentrizmus, egoizmus, impulzivita).

14. Manžel navrhovateľky pred znalkyňou psychologičkou uviedol, že navrhovateľka mala všetko po čom túžila, chcel jej spraviť raj na zemi, ale to nefungovalo, lebo prepadla alkoholu a drogám, drogovala už od 14 rokov. Na poznámku znalkyne, že pravdepodobne aj on má nejaké skúsenosti ohľadom závislosti reagoval : "ja som s tým robil, ja som na tom získaval a niekto na tom strácal." Nevadilo mu to, lebo to boli hlupáci. "Múdry človek sa toho nechytí". Na otázku znalkyne, či mu nevadilo žiť z predaja drog odpovedal "zarábal som na nich. Nebudem skrývať. Áno bol som gauner, ale nikdy nie je neskoro sa spamätať. Chcel som ....., že budem mať dobrú starobu, ale ..... mladá nevedela, čo od dobroty." Navrhovateľka drogovala, on ju držal pod kontrolou. Ale nedalo sa to vydržať, vyhrážala sa mu keď jej nedonesie dávku. Vždy sa snažil nie od dieťaťa ju oddeliť, ale spojiť, aby vzniklo puto. Manžel navrhovateľky pred znalkyňou uviedol, že "keby inému robila, čo robí mne, tak je dávno zabitá. Ani by ju nenašli". On sa bránil útokom navrhovateľky, päšťou ho tresla do hlavy, modrinu mal na oku, keď bola v amoku vytiahla na neho kuchynský nôž. Klamala, že on ju vyhazuje z domu.

15. PhDr. Štefánia Stanislavová v závere svojho znaleckého posudku uvádza, že vzájomný vzťah medzi rodičmi je obojstranne negatívny, u otca s prejavmi otvoreného ponižovania, osočovania až nenávisť a zdá sa, že s cieľovým bránením kontaktu maloletého dieťaťa s matkou. Vzťah maloletého dieťaťa k obidvom rodičom je pozitívny, je však negatívne poznačený konfliktami medzi rodičmi, negatívnou, napätou atmosférou, v ktorej žilo a v ktorej sa tým nedostatočne rozvinula vzťahová väzba, čoho dôsledkom je labilnejšia emotivita, zvýšená dráždivosť, ľahko sa evokujúci strach, úzkosť a neistota u maloletého dieťaťa.

Osobnosti oboch rodičov sú nezrelé, poznačené dôsledkami dlhoročného nevhodného spôsobu života. Osobnosť matky maloletej je harmonickejšie štruktúrovaná, emocionálne vyrovnanejšia a zdá sa, že v

primeraných podmienkach a dobrých medziľudských vzťahoch možno predpokladať trvalú abstinenciu. Osobná i rodinná identita je rozvinutá a zachovaná. Vo výchovných postojoch prezentovala až príliš starostlivý, ochraňujúci vývin podnecujúci a súčasne kamarátsky prístup, čo je do istej miery v rozpore. Matka maloletej je v tomto smere negatívne ovplyvnená svojou osobnou minulosťou a tým čo sa dialo po narodení maloletej. Z toho zrejme pramení tendencia všetko vynahradiť, zlepšiť, čo svedčí o menej realistickom pohľade na situáciu.

Osobnosť otca maloletej je problematickejšie štrukturovaná - labilná, impulzívna, slabšie socializovaná a egocentricky emotívovaná, z čoho pravdepodobne plynie i problematická socializácia a morálna uvoľnenosť s nižšou sebareflexiou a empatiou. Tieto vlastnosti zásadne ovplyvňujú výchovné postoje, i keď on prezentoval pomerne realisticky, pragmaticky, ale primerane starostlivý vývin podnecujúci a kamarátsky prístup. U neho sú prítomné aj zmeny súvisiace s vekom (organické zmeny CNS), čo negatívne povahové črty zvyrazňuje (nekritičnosť, egocentrizmus, egoizmus, impulzivitu). Jeho výchovný potenciál (fyzický aj duševný) bude postupne stále menej postačovať. Záťažou je pre neho už dnes.

Na otázku, ktorý z rodičov je vhodnejší na výchovu maloletej znalkyňa uviedla, že na výchovu maloletej je vhodnejšia matka a to z vyššie uvedených dôvodov, ako aj preto, že matka je prirodzená rodičovská osoba pre výchovu maloletého dievčatka, je disponovaná prirodzene rozumieť dieťaťu vo veku batôľaťa, je pre maloleté dievčatko a neskôr aj v období dospievania primárnym identifikačným vzorom, s rozhodujúcou úlohou pre rozvíjajúcu sa ženskú identitu.

16. Znalkyňa psychiatricka zhrnutím dostupných údajov autoanamnestických i heteroanamnestických u navrhovateľky konštatuje polymorfnú toxikomániu dominanciou pervitínu, ktorý užívala viac menej dlhodobo - od jej 19 rokov až do júna 2014, podľa zdravotnej dokumentácie bola i ešte potom opakovane (3 krát za sebou v mesiacoch august až september 2014) hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Banskej Bystrici pre intoxikáciu pervitínom. Od tohto obdobia proklamuje abstinenciu od psychoaktívnych látok, okrem toho sa podrobuje psychiatrickej ambulantnej liečbe pre paranoidnú schizofréniu diagnostikovanú v roku 2005 a užíva doporučenú terapiu, toho času v štádiu sociálnej remisie.

V správaní manžela navrhovateľky znalkyňa psychiatricka zistila prítomné prejavy impulzivity, nezdržanlivosti, egocentrické prejavy, zvýšenú kritičnosť voči okoliu, najmä navrhovateľke a absentujúcu sebakritičnosť a sebareflexiu. U manžela navrhovateľky znalkyňa konštatuje disharmonický vývoj od obdobia pubescencie, maladaptívne problémy, disociálne správanie a neskôr i páchanie mravných a trestných deliktov, ku ktorým prezentoval výrazne bagatelizačné i racionalizačné postoje. Osobnosť manžela navrhovateľky je hodnotená ako emočne labilná, disociálna, toho času sú tieto črty akcentované u neho aj organickými zmenami CNS.

17. V závere svojho znaleckého posudku MUDr. Zuzana Kašparová uviedla, že matka maloletej je schopná poskytnúť jej plnohodnotnú, dostatočne stimulujúcu výchovu, s primeraným emočným syténím, ktorá zabezpečí maloletej primeraný a všestranný osobnostný rozvoj, avšak nevyhnutnou podmienkou k tomu je u nej striktná a dlhodobá abstinencia od psychoaktívnych látok, ako i ďalšie dodržiavanie psychiatrickej liečby a užívanie doporučených psychofarmák. U otca maloletej táto znalkyňa konštatuje disociálnu a emočne labilnú poruchu osobnosti a počínajúcu organickú poruchu osobnosti. U neho sú už prítomné aj zmeny súvisiace s vekom (organické zmeny CNS), čo u neho negatívne povahové črty ešte viac zvyrazní (nekritičnosť, egocentrizmus, egoizmus, impulzivitu) a možno teda s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať, že jeho výchovný potenciál (fyzický aj duševný) sa bude postupne redukovať.

18. Za vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX súd uznesením č. k. 8P/210/2015-149 zo dňa 21.10.2016, právoplatným 02.11.2016 priznal PhDr. Štefánii Stanislavovej znalečné vo výške 424,08 Eur a za znalecký posudok č. XX/XXXX uznesením č.k. 8P/210/2015-151 zo dňa 21.10.2016, právoplatným 11.11.2016 priznal MUDr. Zuzane Kašparovej znalečné vo výške 625,04 Eur.

19. Na pojednávaní dňa 22.11.2016 matka maloletej súdu uviedla, že navrhuje vydať také rozhodnutie, aby H. Q. bol povinný maloletú jej vydať. Neumožňuje jej bývať s maloletou. Aj keď si uvedomuje, že on nie je otcom maloletej nebude robiť problémy a umožní aby sa s maloletou raz za čas stretol. Otcovstvo H. Q. k maloletej bolo právoplatne zapreté. Maloletá zostala u H. Q., ona ju navštevuje 2 až 3 krát do týždňa. H. Q. je teraz cudzí človek, zatiaľ nikde nebolo napísané, že jej má maloletú vydať, čakala na

uvedené pojednávajú. Zdôraznila, že od októbra 2015 žije v harmonickom vzťahu s R. U. v T. F., kde má zázemie a aj maloletá tam bude mať zázemie.

Na uvedenom pojednávaní H. Q. uviedol, že nikdy neskúmal, či je otcom dieťaťa, ale keď jeho manželka (matka maloletej) porodila spýtal sa jej, či sa bude o to starať, ona sľúbila, že sa bude starať, že sa zmení. Vzhľadom k tomu sa on maloletého dieťaťa ujal, dieťa si obľúbil.

V záverečnej reči právna zástupkyňa matky maloletej súdu uviedla, že je preukázané to, že H. Q. nie je otcom maloletej. Poukázala tiež na závery obidvoch znaleckých posudkov, podľa ktorých vhodnejšou na výchovu maloletej je matka. Podľa správ od MUDr. Zelmana matka dlhodobo abstínuje, dodržiava liečebný režim. Navrhla, aby súd návrhu matky maloletej vyhovel s tým, aby jej maloletú zveril do starostlivosti, resp. aby súd rozhodol o tom, že H. Q. je povinný maloletú jej odovzdať.

V záverečnej reči právna zástupkyňa H. Q. súdu uviedla, že aj keď H. Q. nie je biologickým otcom maloletej, od narodenia zabezpečuje starostlivosť o ňu, matka často odchádzala z domu kvôli alkoholu, drogám, nie je zárukou riadnej starostlivosti o maloletú.

Kolízny opatrovník súdu uviedol, že aj keď zo strany H. Q. bolo zapreté otcovstvo k maloletej, považujú ho za blízku osobu maloletej, on sa o ňu vzorne stará od narodenia doteraz. Rozhodnutie preto ponechal na úvahu súdu.

20. Podľa potvrdenia Mareka Zelmana, psychiatra Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o., matka maloletej trpí paranoidnou schizofréniou - stav na úrovni soc. remisie, je u nej abúzus pervitínu a alkoholu, toho času abstínuje.

21. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

22. Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť a pokiaľ to je možné právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

23. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru sa zaväzujú rešpektovať právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti včítane štátnej príslušnosti, mena a rodinných záväzkov, v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov.

24. Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

25. Podľa čl. 16 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života, rodiny, domova, alebo korešpondencie, ani nezákonným útokom na svoju česť a povesť.

Podľa ods. 2 tohto článku dieťa má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom.

26. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o právach dieťaťa; dohovor je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

27. Podľa § 82 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) matkou dieťaťa je žena, ktorá dieťa porodila.

28. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä :

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa;
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa a
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

30. Podľa § 28 ods. 3 veta prvá Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov ak druhý z rodičov nežije, je neznámy, alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

31. Podľa § 45 ods.1 veta prvá a druhá Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

32. Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa súd môže určiť nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

33. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

35. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu rozhoduje súd len na návrh.

36. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

38. V čase vyhlásenia rozsudku bolo už tunajším súdom rozsudkom č. k. 2C/13/2016-66 zo dňa 16.09.2016, právoplatným 26.09.2016 určené, že H. Q. nie je otcom maloletej W.. Iný otec maloletej nie je určený. Maloletá takto má iba jedného rodiča, a to matku, ktorá voči nej v zmysle citovaného ustanovenia § 28 ods. 2 Zákona o rodine vykonáva rodičovské práva a povinnosti.

V priebehu celého konania H. Q. spochybňoval spôsobilosť matky zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Podľa potvrdenia MUDr. Mareka Zelmana, psychiatra psychická choroba matky maloletej je v remisii, abstínuje od alkoholu a drog. Znalkyňa psychologička v čase keď u maloletej figurovali obidvaja rodičia uviedla, že na výchovu maloletej je vhodnejšia jej matka. Takisto znalkyňa psychiatrická v závere znaleckého posudku uviedla, že matka je schopná poskytnúť maloletej plnohodnotnú dostatočne stimulujúcu výchovu, s primeraným emočným cítením, ktorá zabezpečí dieťaťu primeraný a všestranný osobnostný rozvoj, avšak nevyhnutnou podmienkou k tomu je u nej striktná a dlhodobá abstinencia od psychoaktívnych látok, ako i ďalšie dodržiavanie psychiatrickej liečby a užívanie doporučených psychofarmák.

Na základe týchto skutočností maloletá má iba jedného rodiča, a to matku. Preto súd rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 2P/128/2014-22 zo dňa 12.09.2014 v spojitosti s opravným uznesením č. k. 2P/128/2014-32 zo dňa 11.12.2014 tak, že výrok rozsudku v plnom rozsahu zrušil a H. Q. uložil povinnosť maloletú W. vydať jej matke do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, pričom rozhodol o tom, že maloletú zveruje do osobnej starostlivosti matky. Vzhľadom na to, že matka maloletej v minulosti bola hospitalizovaná na psychiatrii, požívala alkohol a užívala drogy, súd nad výchovou maloletej určil dohľad, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj obce a to v priebehu 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Odovzdanie maloletej jej matke nebude pre maloletú predstavovať problém, nakoľko i keď bola odovzdaná do starostlivosti H. Q. matka s ňou bola v styku.

Len budúcnosť ukáže akou matkou bude v skutočnosti N. Q., pretože od narodenia maloletej až doteraz nemala možnosť realizovať sa ako matka. Aby starostlivosť matky o maloletú bola len v záujme maloletej

súd preto nad výchovou maloletej nariadil dohľad a to v priebehu 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

39. V súčasnosti je H. Q. po právnej stránke cudzím človekom voči maloletej W.. Záujem maloletej vyžaduje, aby bola v starostlivosti svojho jediného rodiča, a to matky. Ak by záujem maloletej vyžadoval náhradnú osobnú starostlivosť osoba, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť musí spĺňať podmienky ustanovené v § 45 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Vzhľadom na závery obidvoch znaleckých posudkov, osobnosť a trestnú činnosť H. Q. by tieto podmienky vôbec nespĺňal. V prípade, ak by prichádzala u maloletej do úvahy náhradná osobná starostlivosť, takouto osobou do starostlivosti ktorej by maloletá mohla byť zverená by H. Q. nebol.

40. Toto konanie sa začalo na návrh matky maloletej doručený tunajšiemu súdu 09.10.2015. V tomto konaní H. Q., ako manžel matky maloletej nesúhlasil s tým, aby maloletá bola v starostlivosti svojej matky, domáhal sa on osobnej starostlivosti o maloletú. V priebehu tohto konania dňa 21.01.2016 matka maloletej podala návrh na zapretie otcovstva zo strany H. Q.. V uvedenom konaní na pojednávaní dňa 16.09.2016 H. Q. uviedol, že na 100% si je istý, že nie je biologickým otcom maloletej. Avšak v tomto konaní zn. 8P/210/2015 stále vystupoval ako otec maloletej, aj pred znalkyňami sa prezentoval ako otec maloletej. Keby v tomto konaní nebol tvrdošijne trval na tom, aby maloletá zostala v jeho starostlivosti, súd nemusel priberať za účelom posúdenia, ktorý z rodičov je vhodnejší na výchovu maloletej do konania znalcov. H. Q. však vystupoval ako otec maloletej, popieral schopnosť matky postarať sa o maloletú, preto boli nevyhnutné znalecké posudky, za ktorých vypracovanie z rozpočtových prostriedkov súdu bolo vyplatené spolu 1.049,12 Eur. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na skutočnosť, že H. Q. je vlastníkom dvoch bytov a má pravidelný príjem - starobný dôchodok, súd mu uložil povinnosť nahradiť štátu celé trovy.

41. O náhrade trov konania týkajúcich sa účastníkov súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V konaní súd nezistil ani dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by mohol niektorému z účastníkov priznať náhradu jeho trov a ani jeden z účastníkov sa takejto náhrady trov konania nedomáhal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.